

Boj za večjo storilnost zavzema vedno več strok

V Trbovljah je 13 članska brigada Antona Zagoriška nakopala 966 t surovega premoga - 74,5 t na rudarja

Trbovlje, 4. sept. — Trboveljski rudarji so sklenili, da bodo na današnji dan presegli vse dosedanje rekorde pri kopanju premoga.

Šestkratni udarnik Anton Zagorišek, ki je za dva dni prekinil redni dopust, se je vrnil v Trbovlje ter pričel organizirati brigado. Skupno z upravo rudnika ter sindikalno organizacijo so se temeljito pripravili na tekmovalstvo. Dobro so tudi proučili Sirotanovičev način dela. Anton Zagorišek je za svojo brigado izbral 12 najboljših trboveljskih kopačev: Franca Škrinjarja, Ernesta Molana, Martina Dolinskega, Franca Erjavca, Jožeta Klemenca, Franca Magistra, Ivana Bibiča, Martina Tomažiča, Miho Lebra, Jožeta Podberščka, Jožeta Strmoleta ter Viljama Ručmana. Tesarsko skupino osmih mož pa so sestavljali: Franc Hribar, Miha Košir, Martin Potrpin, Anton Klančar, Rudi Košir, Rudolf Apnič, Edvard Kerin in Rudi Planinc. Tudi za nakladalce je izbral dobre delavce.

Zjutraj ob 6. uri je brigada A. Zagoriška pričela z delom v zapadnem obratu. Ker so imeli določena za tekmovalstvo dva čelna odkopa, je bila zato brigada razdeljena na dve delovnišči. Šest kopačev je odšlo v »južni saveki stebel«, sedem kopačev pa v »južno globoko«. Brigadir Zagorišek je imel najtežje odkopne priroke, ker je delal pod kamnito in jalovinsko ploščo v stropu. To mesto, kjer se ni smelo odteljevati zaradi morebitnega zruška, si je izbral sam, saj je skrbel poleg vse organizacije predvsem tudi za varnost delovnišča. Vsak kopač je imel določeni dve delovnišči na čelnem odkopu v dolžini 8 metrov. Čeprav je bilo delo v brigadi razdeljeno tako, da so tesarji eno vstavljali stropnike in stojke, nakladalci pa samo nalagali premog na streljale, so morali vsi kopači zaradi izredno slabih odkopnih prilik izvrševati tudi teška dela. Kopač je moral takti, kaj ko je nakopal v »oknu« premog, tudi zavarovati strop (namestiti vrhče in kraje) zaradi velikega pritiska.

Z največjo borbolenostjo — svojo obljubo so hoteli na vsak način izpolniti — se je brigada vrgla na delo. Podberšček Jože, ki je kopal v »južnosavskem« stebelu, je ob pol 7. delal že v drugem stropniku. Do 7. ure je brigada nakopala že toliko premoga, da jim je nekaj minut primanjlovo vozilov. Tudi Magister je ob 7. uri že pričel kopati v drugem »riglu«. Ob pol 8. uri je brigadir Zagorišek, čeprav je imel najslabši in najbolj novaren teren, odšel že v drugo »okno«. Ob 8. uri so nakopali premoga že za 400 huntu. Od ure do ure se je večalo število naloženih vagonov. Ko pa so ponekod kopači celo med odmorom odteljevali, se je količina izkopane premoga še povečala. Že ob 11. uri je znašala kopaška storitev 48 ton surovega premoga na moža, ob 12. uri pa 55,6 tone na moža. Do 13. ure so skoraj vsi kopači izkopali premog, vsek na svojih dveh določenih delovniščih. Ker je mnogim primanjlovalo dela, so kasneje odšli na delovnišča, ki jih za to tekmovalstvo niso niti določili.

Rezultat pravilne organizacije brigadnega dela, požrtvovalnosti kopačev in ostalih delavcev je bil ob zaključku dela sijajen. Ne samo, da so presegli pri kopanju premoga vse dosedanje rekorde, temveč so tudi dokazali, da se je v trboveljskem rudniku kljub težkim odkopnim prilikam da z novim brigadnim načinom dela doseči večjo storilnost. Kajti po starem načinu dela je bila kopaška storilnost največ 12 ton na moža, danes pa je znašala kopaška storilnost 74,5 ton surovega premoga, oziroma 65,5 tone čistega premoga na rudarja. V osmih urah je torej brigada Antona Zagoriška nakopala 966 ton surovega, oziroma 850,5 tone čistega premoga. Izdelali so 136 m odkopne fronte v dolžino, 1,70 m v globino ter 3 m v višino. Osem tesarjev je v osmih urah natesalo 34 delovnišč, za kar so porabili 40 kubičnih metrov jameškega lesa.

S tem novim uspehom so trboveljski rudarji presegli vse dosedanje rekorde in se uvrstili med najboljše kopače.

Ko se je brigada Antona Zagoriška vrnila iz rova, jo je sprejela množica Trboveljčanov. Predstavniki Partije, uprave in sindikata so Antonu Zagorišku ter vseh njegovi brigadi čestitali k doseženim uspehom. Brigadir Anton Zagorišek je v imenu brigade dejal:

»Na II. kongresu rudarjev, ki je bil letos spomlad v Beogradu, so se delegati zavezali, da bodo rudarji izpolnili plan tretjega leta Titove petletke do 29. novembra. Rudarji v zasavskem bazenu to obljubo že izpolnjujemo, kar je razvidno iz rezultatov, ki jih vsak dan dosegamo. Rezultati dokazujejo, da smo v našem bazenu z vztrajno borbo za večjo storilnost prevzeli obveznost čestito izpolniti. Naša borba pa ne gre samo za količino premoga, ki ga dobimo, ampak tudi za znižanje polne lastne cene, za kvaliteto premoga, za večjo varnost pri delu in za boljše delovno disciplino. Slovenski rudarji smo se odločili, da bomo stali v prvih vrstah v tej borbi. Današnji uspehi tekmovalstva v slovenskih rudnikih naj pokažejo vsemu svetu, s kakšnim političnim gradimo v Titovi Jugoslaviji socializem in kako odgovorjamo na klevete proti našim narodom.«

premoaga na vsakega rudarja. Šestčlanska brigada Alojza Blagotinskega v obratu Hraštnik je dosegla danes kopaško storilnost 45,6 tone premoga. Vsak član mladinske številke Edvarda Vastiča pa je nakopal 22,3 tone premoga.

Na stavbišče Novega Beograda so doslej postavili največji rekord v zidanju

MLADINEC JOVAN GEMER JE V OSMIH URAH SEZIDAL 53,84 m³ ZIDU

Novi Beograd, 4. sept. V tekmovalstvu za visoko produktivnost dela na gradbišču Novega Beograda, ki ga je začel zidar Radomir Milosavljević, so večer postavili nov rekord.

Dosedanji rekord Josipa Balazka, ki je v petek sezidal v osmih urah 49,10 kubičnih metrov zidu, je včeraj prekosil mladinec Jovan Gomeri. Gomeri je v osmih urah sezidal 53,84 kubičnih metrov zidu in s tem prekosil vse dosedanje rekorde v zidanju v naši državi.

Ze ob sedmih zjutraj je začel zidar Gomeri na devetem gradbišču študentskega naselja borbo, da bi presegel rekord mojstra Balazka. Gomeri je mlad zidar in dela v Novem Beogradu šele leto dni. Za zidarja se je izučil na zidar-skem tečaju na progi Samac-Sarajevo. Na mitingu, ki so ga priredili v proslavo zmage zidarja Balazka, se je zavezal, da bo potekel ta rekord. Svojo obveznost je čestito izpolnil.

Ze v prvi uri dela je Gomeri sezidal 10,73 kubičnih metrov zidu, popoldne pa je delal na zidu z odprtinami, kjer je posel težji. Kljub temu je dvajsetletni mladinec Gomeri delal hitro in tako spretno, da sta ga njegova pomočnika, ki sta mu podajala material, komaj dohajala. Z Jovanom Gomerijem sta delala njegova pomočnika mladince Aleksander Carević in Dane Mandić.

Litija, 4. sept. — Danes so tekmovali v litijski predilnici predilničarji in predilničarke, ki jih je spodbudilo tekmovalstvo rudarskih brigad v zasavskih rudnikih. Prvo mesto je dosegla delovna brigada »Lojzke Šlandrove«, ki je dosegla 151% norme, le za nekaj odstotkov manjši pa je bil uspeh brigade »Vide Tomšičeve«. Vsako brigado je sestavljalo po 8 predic, 4 snemalke, 4 prielukovalke in brigadir.

Tekmovalstvo v tovarni obutve »Triglav« v Trzinu

Dne 1. septembra je tekmovala po Sirotanovičevem načinu tudi Rotarjeva brigada tovarne obutve »Triglav« v Trzinu in dosegla zelo lepe uspehe. Brigadir Rotar Pavel je dosegel normo 174,6% in tako v osmih urah opravil delo za 14 ur. Ostali brigadirji: Ovsenak Jože, Cvek Franc, Perko Anton, Slapar Franc, Oman Janez, Košir Flore in Pehar Ivan so v osmih urah izvršili delo, ki bi ga sicer delali od 11,1 do 13,6 ur. Skupno so v 64 urah izvršili delo, ki bi ga sicer delali 100,2 ur.

mega tekmovalstva pa je prešel na 7 aparatov in je pri dobri kvaliteti izdelal namesto 176 plaščev — 332 komadov.

Ce upoštevamo, da aparati za vulkaniziranje niso avtomatski, ampak ročni, potem lahko trdimo, da je uspeh tov. Krmece zelo velik.

Pohvalo pri tem tekmovalstvu pa zaslužijo tudi kurjači, posebno tov. Markun in njegov pomočnik, ki sta kljub pomanjkanju enega kotla držala paro stalno na višini, tako da tov. Krmece ni imel v tem pogledu nikakih težav, dalje zaslužita pohvalo tudi tov. Skrajne Lojze kot dožurni ključavničar, in nadzorni organ tov. Perko Andrej, ki sta skrbela, da so bile eventuelne motnje in poškodbe na aparatih tekom tekmovalstva takoj odpravljene.

Po končanem tekmovalstvu ob 22. uri so tov. Krmece čestitali direktor podjetja, predsednik OF odbora mesta Kranja tov. Brovč kakor tudi zastopniki mestnega in okrajnega komiteja KPS. Takoj po končanem tekmovalstvu so se javili novi tovariši in tovaršice, ki bodo v prihodnjih dneh nadaljevali s tem tekmovalstvom.

Kranj, 4. septembra. V zvezi z obveznostmi, ki so jih sprejeli kranjski delavci na protestnem mitingu proti sovjetskim notam, so v tovarni gumijevih izdelkov »Sava« v Kranju dne 3. t. m. nadaljevali s tekmovalstvom.

O uspehih tov. Razdrha Antona smo že poročali. V drugi izmeni pa je tekmoval tov. Krmece Ladislav.

Tov. Krmece se je obvezal, da bo pri strogo postavljenih tehničnih normah pri izdelavi, oziroma vulkanizaciji velopláščev presegel normo za 49%. Uspešno pa mu je presegel isto za 88,6%. Tehnična norma pri vulkanizaciji velopláščev je postavljena tako, da mora vsak posamezni delavec, ki vulkanizira veloplášče, na 4 aparatih izdelati v 8 urah 176 komadov. Pri preseganju norme za 5% so bili v tem oddelku že proglašeni udarniki. Treba je upoštevati, da delajo delavci v tem oddelku pri 40 stopinjah Celzija vročine in da je delo zelo težko. Presegati normo skozi 3 mesece za 5% pri dobri kvaliteti in izdelavi je silno težavno.

Tov. Krmece se je odločil delati 8 ur namesto na 4 na 6 aparatih. V času ea-

IZ DANASNJE ŠTEVILKE:

V Trbovljah je 13 članska brigada Antona Zagoriška nakopala 966 ton surovega premoga

Sovjetska propaganda lažno prikazuje odmeve sovjetskih not

»Kljub sovražni propagandi je resnica o Jugoslaviji že prodira v Francijo«
Ekipa Trsta je v kolesarski dirki »Po Hrvatski in Sloveniji« zasedla prvo mesto — Fizkultura

PISMO CK LMJ II. KONGRESU SVETOVNE FEDERACIJE DEMOKRATIČNE MLADINE

Mladina FLRJ ogorčeno protestira proti sovražnemu ravnanju madžarskih oblasti

ki so preprečile naši delegaciji odhod na svetovni mladinski kongres

Beograd, 4. septembra. Centralni komite LMJ je poslal II. kongresu svetovne federacije demokratične mladine v Budimpešti tole brzojavko:

V imenu Ljudske mladine Jugoslavije pošilja Centralni komite LMJ borbene pozdrave II. kongresu Svetovne federacije demokratične mladine, ki je pomembna manifestacija demokratične mladine sveta v borbi za mir, proti imperialističnim vojnim hujskačem, v borbi za enotnost in lepšo bodočnost mladim rodov vseh držav. Hkrati izražamo vsestransko pripravljenost Ljudske mladine Jugoslavije, da se bo še nadalje borila v prvih vrstah Svetovne federacije demokratične mladine, v prvih vrstah napredne mladine sveta za mir na svetu, za svobodo, narodno neodvisnost in enakopravnost vseh narodov, proti organizatorjem in hujskačem na novo vojno, proti vsem tistim, ki oglašajo neodvisnost in svobodo drugih narodov. Ljudska mladina Jugoslavije daje svoj velikanski prispevek v tej borbi s požrtvovalnim in navdušenim delom za zgraditev socializma v Jugoslaviji, za razvoj vezi in bratskega sodelovanja z demokratično mladino drugih držav, s solidarnostjo in podpiranjem mladine vseh držav, ki se bori za svobodo in neodvisnost svojih držav. Ljudska mladina Jugoslavije se zaveda velikega pomena, ki ga ima II. kongres Svetovne federacije demokratične mladine, in želi, da bi kongres prispeval k nadaljnji razširitvi ter utrditvi vrst federacije, ki nadaljnji okrepitev enotnosti demokratične svetovne mladine v njeni borbi za mir, demokracijo in mladinske pravice.

Centralni komite Ljudske mladine Jugoslavije izraža v imenu vse jugoslovanske mladine svoje največje obžalovanje in ogorčenje, ker ne more sodelovati na II. kongresu SFDM delegacija LMJ zato, ker ji madžarske oblasti niso izdale vizuma. Centralni komite LMJ protestira v imenu vse jugoslovanske mladine proti sovražnemu in pristranskemu ravnanju madžarskih oblasti, ki so onemogočile naši delegaciji sodelovanje na kongresu. To nedemokratično in pristransko ravnanje madžarskih oblasti ni naperjeno in sovražno samo proti LMJ, ampak je naperjeno in sovražno proti enotnosti demokratične svetovne mladine, proti njeni borbi za mir, demokracijo in lepšo prihodnost mladega rodu, naperjeno je proti svetovni federaciji demokratične mladine in njenemu kongresu. Centralni komite LMJ izraža kongresu zahtevo vse jugoslovanske mladine, naj kongres ostro obsoди to pristransko ravnanje madžarskih oblasti in odločno protestira proti njemu. Ljudska mladina Jugoslavije ostaja zve-

sta svojim demokratičnim in internacionalističnim tradicijam in svojem uspešnem delu ter podpiri mednarodnega mladinskega gibanja in bo ostala tudi v bodoče v prvih vrstah borbe demokratične svetovne mladine za mir, demokracijo, svobodo, neodvisnost in enakopravnost vseh narodov, za boljše življenje mladine.

Centralni komite
Ljudske mladine Jugoslavije.

2. septembra se je začel v Budimpešti II. kongres Svetovne federacije demokratične mladine, na katerem bodo razčlenili dosedanje delo in določili tekoče naloge demokratične mladine vsega sveta.

Tajništvo Svetovne federacije demokratične mladine je poslalo tudi Ljudski mladini Jugoslavije poziv, naj pošlje na kongres svojo delegacijo, madžarska vlada pa je obljubila Izvršilemu komiteju SF, da bo mladinskim delegacijam vseh držav odobrila vizume. Vendar pa Ljudska mladina Jugoslavije za svojo delegacijo ni dobila zahtevanega vizuma. Pet dni po tem, ko je poslal Centralni komite LMJ pravilno potne liste in druge listine na madžarsko veleposlanništvo, so potne liste in druge listine vrnili z izgovorom, da jih je treba dopolniti v angleščini, ne pa v francoščini. Ko pa je bila tudi ta formalnost opravljena, pa kljub vsem zahtevam Centralnega komiteja LMJ, naj ga obvesti, če bodo vizumi izdani, ni bilo nikakega odgovora.

Isto je bilo tudi z izdajo vizuma tov. Vladu Sestanu, članu CK LMJ, ki bi moral oditi 22. avgusta s tremi našimi delegati na sestanek plenuma Sveta Svetovne federacije demokratične mladine.

30. avgusta je odšla delegacija LMJ v madžarsko veleposlanništvo, da bi zvedela od madžarskega veleposlanika, kakor je z vizumi. Delegacija je sprejel uradnik veleposlanštva Boros, ki je izjavil, da mu ni znano, kakor je z vizumi. 31. avgusta in 1. septembra je poslal Centralni komite Ljudske mladine Jugoslavije v isti zadevi na veleposlanništvo tov. Vlada Sestana. Toda nihče od članov madžarskega veleposlanštva ga ni hotel sprejeti z izgovorom, da ni prispel nikak odgovor iz Budimpešte.

Jasno je, da pomeni tako ravnanje madžarskega veleposlanštva v Beogradu po navodilih iz Budimpešte samo nadaljevanje pristranskosti, ki ji jih uporabljajo pristajali Informbiroja na Madžarskem. V ZSSR in drugih državah Ljudske demokracije v svoji gonji proti FLRJ, pri čemer si prizadevajo, da ne bi resnica o naši državi prodira med demokratično in napredno množico sveta.

Protestno zborovanje ljubljanske mladine proti nedemokratičnim postopkom madžarskih oblasti

„Zahtevamo, da se upoštevajo pravice, ki nam pripadajo kot članici SFDM“

Ljubljana 4. septembra. Ljubljanska mladina je imela včeraj v unionski dvorani veliko protestno zborovanje proti diskriminatornemu postopanju madžarskih oblasti, ki so po navodilih iz Moskve izgnale edinega predstavnika Ljudske mladine Jugoslavije iz Budimpešte, jugoslovanski delegaciji pa onemogočile, da bi se udeležila II. kongresa svetovne federacije demokratične mladine v Budimpešti. Na zborovanju je govoril član Politbiroja CK LMS tovarš Zdravko Troha, ki je dejal, da je to početje še povečalo ogorčenje v sredi mladine Jugoslavije proti informbirojski družini, ker so storili s tem veliko krivico mladincem in mladinkam, ki danes dopirajajo ogromne žrtve za zgraditev socializma ter izpolnjujejo vse obveznosti do ljudske skupnosti. Poudaril je, da je Ljudska mladina Jugoslavije s svojimi

dva milijona članov eden izmed močnih stebrov SFDM. Pozabiti tudi ne smemo, da je bila LMJ med prvimi, ki je največ materialno prispevala k borbi ostalih demokratičnih držav, kakor Grčija, Španija itd. LMJ je bila tudi med tistimi, ki so prvi šli z orožjem v boj na strani ZSSR in ostalih narodov proti fašizmu in ostalim izdajalcem. Zato mladina Jugoslavije odločno zahteva, da se upoštevajo pravice, ki ji pripada kot članici SFDM.

Po govoru so prečitali resolucijo, ki so jo prisotni sprejeli z burnim plaskanjem ter vzklikanjem maršala Titu in Partiji. Govor tovarša Zdravka Troha, kakor tudi širjenje resolucije je mladina prekinjala v vzklikih maršala Titu in Partiji ter z vzklikom »Zahtevamo, da odide jugoslovanska mladinska delegacija na kongres v Budimpešto!«

Mladinci iz Cambridgea obsojajo pristransko ravnanje madžarskih oblasti

Zagreb, 4. septembra. — Med vrnitvijo v Veliko Britanijo je ostala delegacija napredne univerzitetne mladine iz Cambridgea, ki je sodelovala na svetovnem mladinskem festivalu v Budimpešti, nekaj dni v Zagrebu. Mladinci iz Cambridgea so obiskali kot gostje Ljudske mladine Hrvatske v Zagrebu številne javne in kulturne ustanove.

Med sprehodom po Zagrebu je obiskala neka skupina študentov polikvinski nastop folklorne skupine »Joža Vlahovič«, ki bi morala sodelovati na festivalu v Budimpešti. Arthur Porter, študent zgodovinske skupine v Cambridgeu, je obendaval jugoslovanske plesne in rekel:

»Prepričan sem, da bi jugoslovanska mladina, če ji ne bi preprečili prihoda na festival, tudi tokrat odnesla prvo nagrado. Zal ni prišla, ker se ne pripridejeli balu resnice o vaši državi, verjetno pa tudi vašega zelo dobro pripravljenega programa.«

Pred odhodom iz naše države je vodja delegacije, eden najbolj znanih voditeljev napredne študentske mladine v Angliji Denis Roson med drugim izjavil: »Udeležili smo se mladinskega festivala v Budimpešti, na katerega jugoslovanska mladina zaradi pristranskega ravnanja madžarskih oblasti ni mogla priti. Do zadnjega dne so nam govorili, da bo jugoslovanska mladina prišla na festival. V razgovoru z delegacijami drugih držav smo zvedeli, da ni bil nihče od udeležencev festivala obveščen o izgonu jugoslovanske delegata iz pripravljene odbora festivala. Prav tako nas niso obvestili o tem, da madžarske oblasti niso dale jugoslovanski delegaciji vizuma za prihod na festival, za vašo protestno brzojavko pa smo zvedeli šele v Jugoslaviji. Ko je zadnje dni festivala resnica končno prodira tudi do nas, so nam sporočili, da Jugoslovanci niso pustili na festival zato, ker hočejo povzročiti izgredo. Vendar pa tega ni nihče verjel.«

PRIBOD SKUPINE IZSELJENCEV IZ FRANCIJE V ZAGREB

»Kljub sovražni propagandi je resnica o Jugoslaviji že prodrla v Francijo«

Zagreb, 3. sept. — Včeraj popoldne je prispela iz Ljubljane v Zagreb skupina jugoslovanskih izseljencev iz Francije. Na peronu glavnega kolodvora, ki je bil slovesno okrašen s slikami tovariša Tita ter članov Politbiroja Centralnega komiteja KPJ, zastavami in dobrodošlico v francoskem in našem jeziku, je sprejela goste množica meščanov. Sprejema so se udeležili predstavniki glavnega odbora Zveze sindikatov Hrvatske, krajevnega sindikalnega sveta, Jugoslovanske armade, množičnih organizacij in Ljudske mladine.

Prihod vlaka z gosti iz Francije so pozdravili z dolgotrajnim ploskanjem in vzkliki Titu, Partiji in Centralnemu komiteju.

Ko so odigrali himno »Hej Slovani« in »Internacionalo«, je članica glavnega odbora sindikatov Hrvatske Maca Gržetić pozdravila goste.

Na dobrodošlico je odgovoril pogosto prekinjen z dolgotrajnimi manifestacijami tovarišu Titu, bratstvu in enotnosti delavskega razreda vsega sveta, vodja skupne tov. Hrabjan Antonić iz Pariza, ki je dejal med drugim:

»Nepopisno smo srečni, da smo prav sedaj, po tolikih letih v Zagrebu ter vas moremo pozdraviti v imenu vseh naših izseljencev-Jugoslovancev, ki živijo po vsej Franciji. O naši državi se razširjajo danes razne klevete, tako z desne kot z leve, vendar je resnica o njej prodrla do nas v Francijo. Prav mi Jugoslovanci izseljenci smo bili prvi, ki smo pričeli razširjati resnico o novi Jugoslaviji. Pričeli smo pripovedovati resnico o vodstvu naših narodov, katerim na čelu je tovariš Tito.

Kljub propagandi v časopisih in radijskih postajah se v političnih organizacijah ni mogla prikriti resnica o naši državi pred jugoslovanskimi izseljenci, zato, ker čeprav živijo že dolgo let v inozemstvu, se naši rojaki niso mogli moralno ločiti od vas, kakor se niso odvojili od svoje domovine.

Obljublamo vam, da bomo to, kar bomo tukaj videli, sporočili ne samo našim izseljencem v Franciji, ampak tudi vsem Francozom ter vsem delavcem razreda Francije, katerim bomo pri osebnem stiku z njimi povedali resnico o novi Jugoslaviji.

V teh nekaj urah, odkar smo prišli v Jugoslavijo, ko smo prekoricali mejo v Sežani, smo že mnogo videli s svojimi očmi, slišali mnogo na lastna ušesa ter videli, kam gre naša država — v imperalizem ali v socializem. Na čem smo

to videli? Ob vsej železniški progi smo videli, kako gradijo številne objekte v času, ko je v drugih državah brezposelnost. To najbolj potrjuje dejstvo, da gre Jugoslaviji v socializem, ker samo v državi socializma ni brezposelnosti.

Svoje brate iz Francije so povabili kot goste v Zagreb delavci tovarne »Promajeka« in »Rade Končar«, iz bližnjih vasi pa kmetje kmetijske obdelovalne zadruge »Marko Belinić«.

Včeraj popoldne so obiskali gosti kmetijsko obdelovalno zadruge »Marko Belinić«, zvečer pa so se udeležili večerje, ki jo je v njihovo počastitev priredila zagrebska garnizija JA.

V Domu Jugoslovanske armade v Zagrebu je bila včeraj slavnostna večerja na čast naših izseljencev. Razen gostov so se večerje udeležili oficirji z generaloma Šiblom in Antom Banjinom, v imenu Glavnega odbora Zveze sindikatov Hrvatske pa Maca Držetić.

Goste je pozdravil generalni major Ivan Šibl, ki je poudaril, da so obiskali našo državo prav v času, ko nam meče Informbiro kamenje pod noge. Po svojem potovanju po Jugoslaviji se bodo lahko povsod prepričali, da pri nas dejansko gradimo socializem in srečneje ter lepše življenje.

Govor generalnega majorja Šibla so pogostokrat prekinjali s ploskanjem in vzkliki maršalu Titu in Partiji.

Na zdravico je odgovoril vodja delegacije Marijan Antonić.

Po večerji so predvajali na terasi Doma JA film »To ljudstvo bo živelo«. Pojav maršala Tita na platnu je izzval vihar navdušenja in ploskanja.

Sprejem francoskih izseljencev v Predsedstvu vlade LRH

Zagreb 4. septembra. V predsedstvu vlade LRH Hrvatske so priredili danes popoldne slovesen sprejem na čast delegacije jugoslovanskih izseljencev iz Francije, ki so prišli na šestnajstodnevni obisk v Jugoslavijo. Sprejema so se udeležili predsednik Sabora LRH Hrvatske dr. Zlatko Srećec, podpredsednik vlade LRH Hrvatske Duško Brkić, član Politbiroja CK KP Hrvatske Zvonko Brkić in predstavniki Glavnega odbora Zveze sindikatov Hrvatske.

Goste so se nocoj udeležili prireditve kulturno-umetniških društev Hrvatske. To prireditev je organiziral v njihovo čast glavni odbor Zveze sindikatov Hrvatske. (Tanjug)

PRED II. KONGRESOM GRAFIČNIH DELAVCEV JUGOSLAVIJE

Novatorstvo in racionalizatorstvo v grafični industriji

Po vojni so nastopile težave zaradi pomanjkanja pomožnega materiala, ki so ga poprej uvažali, na primer pretisk-papirja, litografskega tusa, ribjega kleva itd. Delavstvo je uvidelo, da iz tega kritičnega položaja more najti izhod le v iniciativnosti in poštenosti delovnega človeka. Ves omenjeni material smo začeli izdelovati doma. Prav tako so posamezniki že pred izidom zakona o iznajdbah in tehničnih izpolnitvah na svojo pobudo izboljševali zastarele stroje in povečali proizvodnjo.

Z ureditvijo novih predlogov pa se ni le povečala proizvodnja, temveč tudi izboljševala kvaliteta novih izdelkov.

Financijski efekt, ki so ga prinesli racionalizatorski in novatorski predlogi grafičarjev v Sloveniji, znaša od osvojitve do zdaj približno 700.000 dinarjev na leto, kar je prav zadovoljivo, zlasti še, če upoštevamo, da je mnogo predlogov, katerih finančni efekt se ni mogel točno oceniti. Precej je še predlogov, ki so še v izdelavi in proučevanju, kot na primer termoplastična masa za pripravo stavka v knjigotisku glede na slab črkovni in linijasti material, izdelava linotip matric itd., ki bodo mnogo pripomogli h kvaliteti in k večji produktivnosti grafične industrije ter s tem tudi dali večje prihranke.

Med pomembnejšimi tehničnimi izboljšavami v grafični industriji je treba omeniti:

V tiskarni »Ljudska pravica« je delavstvo predložilo pet predlogov; prihranek znaša 178.000 din na leto. Med temi predlogi je nekaj idejnih, katerih efekta ni bilo mogoče oceniti. Razen tega se je kolektiv odzval, da bo dal nadaljnje predloge do 29. novembra.

V tiskarni »Slovenskega poročevalca« so predložili sedem predlogov, katerih planski efekt znaša na leto 72.000 din. Delavstvo tega podjetja se je obvezalo, da bo do 29. novembra uresničilo še šest predlogov, med katerimi so nekateri, ki bodo važni tudi za druga grafična podjetja, na primer termoplastična masa za pripravljanje stavka v knjigotisku glede na slab črkovni in črtni material, ki ga podjetja trenutno ne morejo nadomestiti. Inicijator tega je tovariš Jože Praprotnik, ki se vztrajno poveča temu vprašanju. Velika pridobitev za podjetje, ki tiska dnevno časopise, bo preureditev nerabnega stavčnega stroja v vilični stroj za časopisne vrete po primeru Ludlow, kakor tudi mehaniziranje prevoza (transporter) od rotacijskega stroja v ekspedit; to napravijo bodo prihranili dva delavca. Tovariš Pečan je z različnimi matematičnimi znaki in akcenti na matricah, ki smo jih prej naročali v tujini, rešil krizo. Posebno matrico za Linotyp stroje, ki so bile do sedaj dragi uvozni artikel, izdeluje Pečan sam. Delo zahteva mnogo potrpežljivosti, truda in natančnosti. Poleg ne bomo več odvisni od tujine. Stroj ne bomo več ukrepi za tovarniško izdelavo matric, ki so za naš tisk tako kritičen material in ki jih bomo mogli

izdelovati doma z lastnimi sredstvi.

V Blašnikovi tiskarni je bilo skupno pet predlogov, katerih finančni efekt znaša na leto 49.000 dinarjev. Med njimi so trije, katerih letnega prihranka niso mogli ugotoviti; med te spada raster folio, za katerega je prejel predlagatelj 10.000 din nagrade, in pretiskan papir, ki ga izdeluje zdaj kemična tovarna »Ilirija« v Ljubljani. Med obveznostmi, katere se je kolektiv obvezal izpolniti do 29. novembra, je važna izboljšava vodnih inductorjev na off-setnih strojih, s katero bo povečana vzdržljivost le-teh za dvajsetkrat od današnje. Temu vprašanju se poveča tovariš Pavle Požgal. Tov. Bašin in Teršan pa se ukvarjata z novo konstrukcijo za preplavljanje rotacijskega papirja, tako da bo na rotacijskem stroju omogočen tisk v dveh barvah in na vse strani hkrati.

Tudi kolektiv Triglavke tiskarne je razumel svoje naloge in dal do zdaj devet predlogov, med njimi jih pet proučuje. Pri štirih predlogih, ki so bili uvedeni, znaša letni prihranek 67.750 din. Po predlogu tov. Prizhoda je omogočeno povečanje tiska klisjev na grobem papirju (superior) za 65%, kar znaša velik letni prihranek podjetja, ki tiska večje naklade.

Izmed podjetij grafične industrije za znamuje Kartonažna tovarna največji efekt, ki znaša 232.000 din na leto pri devetih predlogih. Pri dveh predlogih se finančni efekt ni dal ugotoviti. Zgled izredne delavnosti nudi tovariš Jože Kelnerič, industrijski obratovodja, ki je dal že četrti predlog. Med drugim je važen tudi predlog tovariša Ivana Sedeja, s katerim je tovarni omogočil nov racionalnejši način izdelovanja škatlic za ampule.

Mariborska tiskarna. Med najvažnejšimi predlogi v Mariborski tiskarni je vsekakor predlog tovariša Vlasta Ledvinke, ki izdeluje vlažni pretiskarski papir, ki ga uporabljajo litografije. Po splošni sodbi strokovnjakov kvaliteten ne zaostaja za izdelanim v tujini. Podjetje je nedavno poselalo še sedem predlogov, ki so zdaj delno že uvedeni, druge pa komisija še proučuje. Med njimi je važen predlog o postopku za prepravljanje off-setnih plošč, s katerim bi se povečala vzdržljivost za 50%.

Zavešt grafičnega delavstva se kaže tudi v številu udarnikov. Leta 1947. jih je bilo 108, 1948. leta 74 in do 30. junija letošnjega leta 26. Med temi so mnogi, ki so dosegli to čast večkrat. Med šestkratne udarnike štejeemo Franca Požnela, strojnega stavca, in Izaka Pinto, ročnega stavca. Petkratni so: Marija Trpin, knjigovodska delavka, Jože Kelnerič, ind. obratovodja, Albin Pribošič, strojni stavec, in Korbar Angela iz tovarne »Kuvrta«.

Ti primeri pričajo, da tudi kolektivni grafične industrije, njihovi novatorji in racionalizatorji prispevajo časten delež k graditvi socializma v naši deželi in gospodarski osamosvojitvi.

Gozdne žičnice v Sloveniji so nad 65 kilometrov dolge

Žičnice bodo omogočile pristop do doslej neizkoriščenih gozdnih zakladov

Pri nas je še precej gozdov, kjer se niso zapele sekire in žage. V takih težko pristopnih gozdovih pa dozorela drevesa ovirajo rast pomladka. Naravni prirastek je majhen.

Dandanes je potrebno izkoriščati težko pristopne gozdove, uspeh pa je pri povečani proizvodnji odvisen zlasti od pravočasnega spravila vsega lesa v dolino. Izpolnitev nalog predvsem terja, da gradimo dobre gozdne komunikacije.

Ceste, ki so osnovna komunikacija v gozdnih predelih, gradimo tam, kjer so potrebne za stalno izkoriščanje gozda z vsem njegovim bogastvom. Bivši lastniki gozdov kakor tudi država pred vojno niso posvečali nobene skrbi graditvi gozdnih cest. Gozdov niso smotno izkoriščali ter so posegali le po pristopnih gozdovih, ki so jih ponekod nazadnje popolnoma iztrebili.

Nova Jugoslavija je doslej v Sloveniji zgradila nad 100 km novih cest, nad 100 km starih gozdnih poti pa je razširila in popravila za prevoz s kamioni. Po letošnjem planu je treba zgraditi oziroma popraviti 121 km gozdnih cest. Med planiranimi cestami sta tudi dve, ki imata republiški pomen. Jelovska cesta, ki jo zdaj grade, bo imela izhodišče v Boh. Bistrici. Zvezana bo čez Rovtario in Rastovko na novo, že zgrajeno cesto do Rudnega. Ko bo gozdna cesta Boh. Bistrica-Rudno zgrajena, bo najbližja zveza iz Boh. Bistrice skozi Škofjo Loko do Ljubljane.

Druga gozdna cesta republiškega pomena pa bo pohorska cesta. Iz doline Oplotnice bo držala na Brvi in čez Pesek k St. Lovrencu na Pohorju.

Še pomembnejše komunikacije za težko pristopne gozdove so prenosne in stalne gozdne žičnice. Žičnice so najpomembnejše sredstvo za mehanično in hitro spravilo lesa. Uporaba žičnic zelo zniža proizvodne stroške.

Žičnice postavljamo predvsem tam, kjer je graditev cest zaradi težavnega terena predraga. Če se upoštevamo, da potrebujemo za graditev težkih cest vsaj po več let in številne delavce, sprevidimo velike prednosti žičnic. Povprečno je treba za zgraditev enega kilometra ceste približno 25.000 do 30.000 delovnih ur. Za postavitev 3 km dolge žičnice pa komaj 5000 delovnih ur. Prednost žičnice pred gozdno cesto pa je tudi, da obratovanje ni odvisno od vremena, predvsem od snega, in da pride les zanesljivo nepoškodovan v dolino. S spuščanjem lesa po žičnici ohranimo kvaliteto lesa, medtem ko se les, ki ga spuščamo po drčah, več ali manj poškoduje. Spravilo lesa po žičnicah prihrani tudi pretirane nadmre, ki so pri proženju lesa po drčah nujno potrebne, in znašajo včasih od 6 do 6,5% dolžine prevoženega lesa. Glavna prednost žičnice pa je v tem, da prenesemo težišče izkoriščanja gozdov iz lahke pristopnih gozdnih predelov, kjer navadno preveč sekamo, v težko pristopne, kjer je ponekod že prezrelo drevje.

Pred vojno v naših gozdovih žičnic skoraj niso poznali. Skoraj vse stare žičnice so bile med vojno požgane ali uničene. Ker pa je bilo takoj po osvoboditvi treba povečati gozdno proizvodnjo, je bila ena glavnih nalog, izboljšati gozdne komunikacije. Leta 1945. so bile zgrajene še štiri žičnice; leta 1946. šest nadaljnjih, v letu 1947. sedem in lani deset žičnic. V teh letih pa je bilo nekaj žičnic (zlasti na Primorskem) demontriranih, ker so bile druge še bolj potrebne. Letos se je število žičnic pomnožilo in sicer: na Ojstrici (pri Braslovčah), v Planici (pri Lučah), Dupljah (pri Lučah), na Mestnem vrhu (Kočevje), Komatevri (Sp. Jezersko), Cezlaku (Slovenske Konjice) in v Jelenovem žlebu. Razen teh so montirali še štiri žičnice tipa Wyssen, in to v Crni pri Prevaljah, Podvelki, Nazarijih in na Ojstrici. Na Jelovici pa so montirali žičnico »Cable-Cran«, ki je popolnejša od žičnice Wyssen. Pred dograditvijo pa so žičnice v Pišecah, na Kotsutniku (Tržič) in v Rušah. Nove žičnice grade še na Plešiču (St. Lovrenc na Pohorju), Hudem kotu (Marenberg) in Blegašu. V načrtu pa so še žičnice v Bohorju (pri Rajhenburgu), na Menini planini ter v Makovem kotu pri Solčavi.

V kratkem času pa bodo montirali v gozdovih nad Tržičem doma izdelano žičnico po načrtih ing. Kostenapla, ki bo dolga 1400 m. Doma izdelana žičnica je prototip žičnice tipa Wyssen z nekaterimi izboljšavami in izpopolnitvami. V združnem sektorju gozdarstva je 7 žičnic v skupni dolžini 11 km; žičnice v Črnicah, Breginju, Logu pod Mangartom, na Golubaru, v Cezsoči in dve pri Soči so bile zgrajene po vojni.

Dosedanje žičnice domače proizvodnje so bile vse samostojne, brez motorne nage pogona. Za postavitve samostojnih žičnic je bilo treba izbrati take kraje, kjer je bil padec med zgornjo in spodnjo postajo najmanj 10%. Na nekaterih teh žičnic so sicer lahko nakladali les tudi na vmesnih postajah, vendar je tako spravilo lesa oteženo.

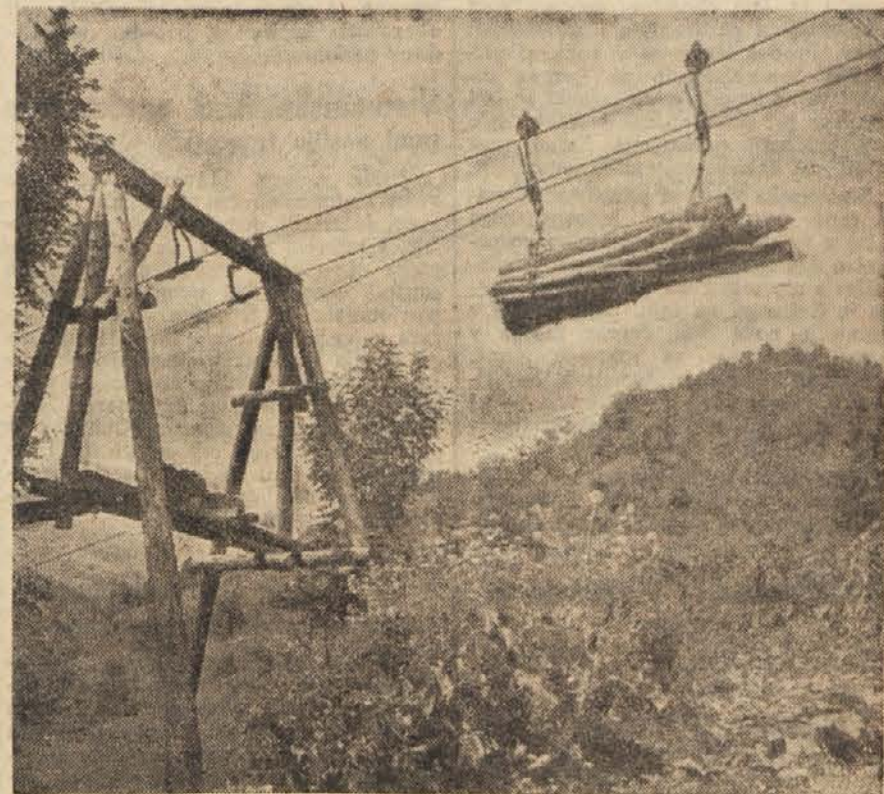
Največja pridobitev v mehanizaciji spravila lesa pa je tudi za naše razmere tip žičnice Wyssen, ki so jo kot prvo postavili na Tolstem vrhu pri Nazarijih. S to napravo smo prav za prav dobili pri nas prvo najmodernejšo žičnico, ki je v primeri z drugimi sistemi najbolj gibčna. Uporabljati jo je mogoče na najtežavnijem terenu. Vse dosedanje žičnice so opravljale le eno delo, to je — z gornje postaje so spuščale les do spodnje postaje. Žičnica tipa Wyssen pa ne prevaža samo lesa, temveč ga v vsej svoji dolžini, levo in desno v razdalji od 100 do 300 m, tudi vlačijo k sebi, torej pobira iz kotanj in spušča navzdol.

Posebnost te žičnice je torej v tem, da nakladalna postaja ni več fiksna točka, ampak se les naklada ob vsej dolžini žične vrvi. V tem pa, da ta žičnica,

ki je montirana, lahko sredi poseke sama spravlja les do nosilne vrvi, je njena izredna vloga. Mehanizira dosedanje, s človeško in živalsko silo opravljeno delo. Na nosilni vrvi je voziček, ki ga lahko zaustavimo na poljubnem kraju. Vlačilna vrv potegne les po tleh s poseke proti vozičku in ga dvigne do vozička. Čeljusti, ki zaustavijo voziček, potem avtomatično spuste poln voziček po nosilni vrvi v dolino. Prednost te žičnice je še v tem, da potrebuje samo 4 delavce. V osmih urah transportira lahko do 45 m³ lesa. Ker jo je mogoče postaviti v 6 dneh in je lahko prenosljiva, poplača stroške že pri prenosu 500 m³ lesa. Pri prebralnih sečnjah prav dobro ustreza. Montiranje je

v Sloveniji predvsem v večjih, doslej še neizkoriščenih gozdovih, predvsem v gornji Savinjski dolini, na Pohorju, v Bohinjskem kotu, v gozdovih pri Kranju in nad Tržičem.

Ceprav so naši strokovnjaki-žičničarji v zadnjih letih že mnogo naredili, je vendar vse to šele dober začetek, saj pred vojno pri nas na splošno ni bilo žičnic in zato nihče ni imel večjih izkušenj. Zdaj pa je bilo treba uvesti mareljak novega. Že lani so naši strokovnjaki začeli izdelovati razen vrvi za samostojne žičnice druge strojne dele (kolute) in vozičke. Ker je zlasti primanjkovalo jeklene litine za nekatere dele pri žičnici, so namesto iz jekla napravili drugačne dele

Žičnica nam olajšuje izvoz lesa iz gozda

preprosto. Motor 16 konjskih sil, ki je na saneh, na katerih je tudi vreteno z vlačilko, potegne najprej sam sebe na gornjo postajo z vlačilno vrvo, ki jo privežejo za drevo. Večidel uporabljajo žičnico tipa Wyssen za vlačenje in prevoz hlobov.

Ker pa je pri nas še bolj oteženo spravilo drv in celuloznega lesa, bodo na Pohorju montirali žičnico »Cable-Lasso«. Žičnico te vrste uporabljajo za spravilo drv in celuloznega lesa. Dolga je do 4 km. To je neskončna vrv, ki jo poganja motor 16 konjskih sil. Vrv je pritrjena na vsakih 15 do 30 m na posamezna rastoča drevesa s pomočjo konzol, na katerih so nagnjena rogljasta kolesa, ki po njih polzi vrv. Brez (drva) so priveže z verzičico, na koncu katere je tako imenovani »evinskijski rep«, ki se obesi na tekočo vrv. Vrv, ki stalno kroži, tako odnaša bremena. To žičnico montirajo v 4 dneh. V 8 urah odvzori nad 80 prm drv. Zaposlenih je le 5 delavcev. Posebna pomena je za varstvo gozdov, ker bremena ne vleče po tleh. Doslej je v Jugoslaviji montirana šele ena žičnica tipa Cable-lasso in sicer na Konjuh planini, dolga 3 km. V LR Hrvatski pa so izdelali domači strokovnjaki prototip te žičnice in jo zdaj preizkušajo na Papuku.

Težišče postavljanja novih žičnic, in to samostojnih in z motornim pogonom, je

Na Dan republike bo začela obratovati hidrocentrala v Mesičih

Na reki Prači pri Mesičih končujejo dela pri graditvi velike hidrocentrala. To je druga centrala, ki bo letos začela obratovati. Hidrocentrala pri Mesičih je delo naših strokovnjakov. Idejni načrt je izdelal znani strokovnjak ing. Jaroslav Černi, projektant pa je ing. Mikulec. Vsa gradbena dela opravljajo delavci pokrajinskega gradbenega podjetja pod vodstvom naših strokovnjakov, montažo električnih naprav, ki so jih izdelali v domačih tovarnah, pa bodo opravili naši monterji.

Pripravljalna dela za hidrocentralo so začeli ob koncu leta 1946., graditi pa pred dvema letoma. Glavno delo, vrtanje predora, je že končano. Predor eeka goro Strmetico, okrog katere se vije reka Prača. S tem, da so napravili predor, so skrajšali strugo Prače okrog 3 km. Na tem mestu je izkoriščen padec vode 60 m za pogon turbin. Predor so nad leto dni prebijali minerske brigade, ki so bile sestavljene iz minerv z mladinskih prog in mladincev, ki so se strokovno izurili pri delu. Ko so pri prebijanju zadnjih 50 m predora naleteli na »kaverno«, ki je ogrožala nadaljnja dela, so minerske brigade delale nepretrgoma podnevi in ponoči, da so premagale nepričakovano težavo. To je zelo oviralo delo, ker so morali del predora podbetonirati. Pri teh delih sta se posebno odlikovali minerske brigade večkratnih udarnikov Nikole Fukelija in minerja z mladinske proge Radivoja Buljata. Brigadi sta presežali dnevne naloge po 135%. Sedaj končujejo zadnja dela pri betoniranju v predoru.

Na jezu so zgradili dva velika izpusta, kjer bo od časa do časa otekala voda Prače v staro strugo. V začetku prihodnjega meseca bo zgrajena transformatorska postaja z vsemi notranjimi napravami. Vse naprave bodo pod zemljo. Stroje in naprave za hidrocentralo bodo izdelali v

domačih tovarnah. Hidromehanično opremo je izdelala glavna delavnica elektrogospodarstva v Sarajevu, turbine izdeluje tovarna Litostroja, generatorje pa »Rade Končar«. Turbine za to hidrocentralo bodo zgrajene na vertikalni podlagi, do sedaj pa so v naši državi izdelovali horizontalne turbine. Izdelovanje te vrste turbin je velik uspeh delavcev Litostroja. Informbirojevski saboterji so skušali ovirati delo pri hidrocentrali. Po pogodbi bi morali iz berlinskega sovj. sektorja za to hidrocentralo prejeti dva transformatorja. Toda sovjetske okupacijske oblasti tega niso dovolile. Delavci tovarne »Rade Končar« pa so se obvezali, da bodo sami izdelali transformatorje. Transformatorji bodo že prihodnji mesec montirani.

Ceprav so se morali boriti s terenskimi težavami ter pomanjkanjem delavcev in gradiva, so brigade minerv, betonircev, tesarjev, gradbenih in drugih delavcev že skoraj pred koncem dela. Obvezali so se, da bo začela hidrocentrala obratovati 29. novembra. V ta namen so stalni delavci sklenili, da bodo delali po 16 ur na teden prostovoljno. Poleg stalnih frontnih brigad sodeluje pri končnih delih vse ljudstvo rogačiškega okraja. Mnogi delovni kolektivi, obdelovalne zadruge in frontne organizacije so se obvezale, da bodo do konca dela opravile več tisoč prostovoljnih delovnih dni. Frontovci pomagajo tudi pri graditvi omrežja daljnovodov, ki bodo vezali hidrocentralo z elektrarnami v Bogatiču, Sarajevu, Vlasnici, Zenici, Tuzli in z drugimi v srednjebosanskem bazenu. Obratovanje hidrocentrala v Mesičih je velikanskega pomena za ta kraj, ki je bil pred vojno zelo zaočal. Elektrarna bo dajala energijo številnim obratom v najvažnejšem industrijskem področju republike in mnogo vasi rogačiškega, gorazdeškega, sokolaškega in sarajevskega okraja bo dobilo električno razsvetljavo,

